

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

134

Γ' Λυκείου

Γεν. Παιδείας

09-09-12

Όν/μο:.....

Ύλη: Διαφορικός Λογισμός

Θέμα 1^ο :

A. Πότε μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το A λέγεται συνεχής ;

(5 μον.)

B. Έστω η συνάρτηση $F(x) = c \cdot f(x)$. Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη, να αποδείξετε ότι : $F'(x) = c \cdot f'(x)$

(10 μον.)

Γ. Να χαρακτηρίσετε με **(Σ) Σωστό** ή **(Λ) Λάθος** τις παρακάτω προτάσεις:

i. Αν οι συναρτήσεις f, g ορίζονται και οι δύο σε ένα σύνολο A ,

τότε η συνάρτηση $\frac{f}{g}$ ορίζεται στο A .

Σ Λ

ii. Αν η συνάρτηση f έχει στο x_0 όριο πραγματικό αριθμό,

τότε ισχύει : $\lim_{x \rightarrow x_0} (f(x) + g(x)) = \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) + \lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$

Σ Λ

iii. $(f(g(x)))' = f'(g(x)) \cdot g'(x)$

Σ Λ

iv. $\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x)}{g'(x)}$

Σ Λ

v. Έστω οι διακεκριμένες ευθείες (δηλαδή δεν συμπίπτουν)

$\varepsilon_1 : y = \alpha_1 x + \beta_1$ και $\varepsilon_2 : y = \alpha_2 x + \beta_2$. Τότε αν $\alpha_1, \alpha_2 \in \mathbb{R}$

ισχύει ότι $\varepsilon_1 // \varepsilon_2 \Leftrightarrow \alpha_1 = \alpha_2$

Σ Λ

(5x2μον=10μον.)

Θέμα 2^ο :

Σε ένα παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ είναι $AB=7$ cm και $B\Gamma=5$ cm .

Αν $\hat{A}\hat{B}\hat{\Gamma}=\theta$, να εκφράσετε ως συνάρτηση του θ :

i. την απόσταση των AB και $\Gamma\Delta$.

(8 μον.)

ii. το εμβαδόν του $AB\Gamma\Delta$.

(8 μον.)

iii. Αν η παραπάνω απόσταση δίνεται από τη συνάρτηση

$\alpha(\theta)=5\eta\mu\theta$ και το εμβαδόν από τη συνάρτηση $E(\theta)=35\eta\mu\theta$ να

βρείτε τις παραγώγους αυτών .

(9 μον.)

Θέμα 3^ο:

A. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \frac{1 - \sqrt{4x - 3}}{x - 1}, & \text{αν } x > 1 \\ 3\alpha - 2, & \text{αν } x = 1 \end{cases}$

Να βρείτε το α , ώστε η f να είναι συνεχής στο $x_0 = 1$ (10 μον.)

B. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{e^x}$

i. Να αποδείξετε ότι $(x - 4)f(x) + (x - 2)f'(x) = 0$, $x \in \mathbb{R}$ (8 μον.)

ii. Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x)}{f'(x)}$ (7 μον.)

Θέμα 4^ο:

A. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{2x}$

i. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο $A(x_0, f(x_0))$. (5 μον.)

ii. Αν η εξίσωση της εφαπτομένης στο $A(x_0, f(x_0))$ είναι η $y = 2e^{2x_0} \cdot x + e^{2x_0}(1 - 2x_0)$ να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης που διέρχεται από την αρχή των αξόνων. (5 μον.)

B. Η θέση ενός υλικού σημείου, το οποίο εκτελεί ευθύγραμμη κίνηση δίνεται από τον τύπο $x = x(t) = t(t - 2)^2$, όπου το t μετριέται σε δευτερόλεπτα και το x σε m.

i. Να βρείτε την ταχύτητα και το μέτρο της ταχύτητας σε χρόνο t .

ii. Ποια είναι η επιτάχυνση και το μέτρο της επιτάχυνσης σε χρόνο $t = 1 \text{ sec}$;

iii. Πότε το σημείο είναι (στιγμιαία) ακίνητο;

iv. Πότε το σημείο κινείται στη θετική και πότε στην αρνητική κατεύθυνση;

v. Να βρείτε το ολικό διάστημα που έχει διανύσει στη διάρκεια των πρώτων 2sec.

(5x3μον=15μον.)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

Θέμα 1^ο:

A. Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού ένα σύνολο A λέγεται συνεχής αν για κάθε $x_0 \in A$ ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$

$$\begin{aligned} \text{B. } F'(x) &= \lim_{h \rightarrow 0} \frac{F(x+h) - F(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{c \cdot f(x+h) - c \cdot f(x)}{h} = \\ &= \lim_{h \rightarrow 0} c \cdot \left[\frac{f(x+h) - f(x)}{h} \right] = c \cdot \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = c \cdot f'(x) \end{aligned}$$

Γ. **i.** Λ , **ii.** Λ , **iii.** Σ , **iv.** Λ , **v.** Σ

Θέμα 2^ο:

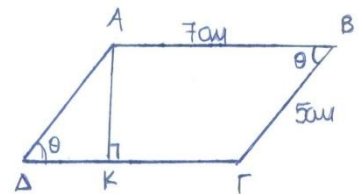
i. Εφόσον $AB\Gamma\Delta$ παρ/μο είναι $\hat{B} = \hat{\Delta} = \hat{\Theta}$

Φέρουμε $AK \perp \Gamma\Delta$ και στο $\hat{A}K\Delta$ ($\hat{K} = 90^\circ$)

$$\text{έχουμε: } \eta\mu\theta = \frac{AK}{A\Delta} \Rightarrow \eta\mu\theta = \frac{AK}{5} \Rightarrow AK = 5\eta\mu\theta$$

με $0 < \theta < \pi$

Άρα η ζητούμενη απόσταση είναι $\alpha(\theta) = 5\eta\mu\theta$, $0 < \theta < \pi$

ii. Το εμβαδό του παρ/μου είναι $E(\theta) = \beta \cdot \upsilon = 7 \cdot 5\eta\mu\theta$

δηλ $E(\theta) = 35\eta\mu\theta$, $0 < \theta < \pi$

iii. $\alpha'(\theta) = (5\eta\mu\theta)' = 5\sigma\upsilon\nu\theta$

$$E'(\theta) = (35\eta\mu\theta)' = 35\sigma\upsilon\nu\theta$$

Θέμα 3^ο:

A. Για να είναι η f συνεχής στο $x_0=1$ πρέπει :

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$$

$$\begin{aligned} \text{Είναι : } \lim_{x \rightarrow 1} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - \sqrt{4x-3}}{x-1} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(1 - \sqrt{4x-3})(1 + \sqrt{4x-3})}{(x-1)(1 + \sqrt{4x-3})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1 - (4x-3)}{(x-1)(1 + \sqrt{4x-3})} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{4 - 4x}{(x-1)(1 + \sqrt{4x-3})} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-4(x-1)}{(x-1)(1 + \sqrt{4x-3})} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{-4}{1 + \sqrt{4x-3}} = \frac{-4}{1+1} = -2 \end{aligned}$$

άρα πρέπει $3\alpha - 2 = -2 \Leftrightarrow 3\alpha = 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$

B. $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{e^x} = \frac{(x-2)^2}{e^x}$

i. Είναι :

$$\begin{aligned} f'(x) &= \left(\frac{x^2 - 4x + 4}{e^x} \right)' = \frac{(x^2 - 4x + 4)' e^x - (x^2 - 4x + 4)(e^x)'}{e^{2x}} = \\ &= \frac{(2x - 4)e^x - e^x(x^2 - 4x + 4)}{e^{2x}} = \frac{e^x(2x - 4 - x^2 + 4x - 4)}{e^{2x}} = \\ &= \frac{-x^2 + 6x - 8}{e^x} = -\frac{(x^2 - 6x + 8)}{e^x} = -\frac{(x-4)(x-2)}{e^x} \end{aligned}$$

Τότε: $(x-4)f(x) + (x-2)f'(x) =$

$$\begin{aligned} &= (x-4) \frac{(x-2)^2}{e^x} + (x-2) \cdot \left[-\frac{(x-4)(x-2)}{e^x} \right] \\ &= \frac{(x-4)(x-2)^2}{e^x} - \frac{(x-4)(x-2)^2}{e^x} = 0, x \in \mathbb{R} \end{aligned}$$

ii. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x)}{f'(x)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\frac{(x-2)^2}{e^x}}{\frac{-(x-4)(x-2)}{e^x}} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)^2}{-(x-4)(x-2)} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} =$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)}{-(x-4)} = \frac{0}{-(2-4)} = 0$$

Θέμα 4^ο:

A. $f(x) = e^{2x}$

i. Η εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο $A(x_0, f(x_0))$ είναι η $\varepsilon: y = \alpha x + \beta$ όπου $\alpha = f'(x_0)$

$$\text{οπότε } f'(x) = (e^{2x})' = e^{2x} \cdot (2x)' = 2e^{2x}$$

$$\text{άρα } y = 2e^{2x_0} \cdot x + \beta \quad (1)$$

Αρκεί λοιπόν να βρούμε το β . Όμως το $A(x_0, f(x_0))$

επαληθεύει την ε άρα από την (1) έχουμε :

$$f(x_0) = 2 \cdot e^{2x_0} \cdot x_0 + \beta \Rightarrow \beta = f(x_0) - 2x_0 \cdot e^{2x_0} \Rightarrow$$

$$\beta = e^{2x_0} - 2x_0 \cdot e^{2x_0} = e^{2x_0}(1 - 2x_0)$$

$$\text{Άρα η (1)} \Rightarrow y = 2e^{2x_0} \cdot x + e^{2x_0}(1 - 2x_0) \quad (2)$$

ii. Για να διέρχεται από την αρχή των αξόνων $O(0,0)$ η εφαπτόμενη πρέπει να επαληθεύεται από το σημείο αυτό. Για $x=0, y=0$ η (2) δίνει :

$$0 = 2e^{2x_0} \cdot 0 + e^{2x_0} \cdot (1 - 2x_0) \Leftrightarrow e^{2x_0}(1 - 2x_0) = 0 \Leftrightarrow$$

$$e^{2x_0} = 0 \text{ αδύνατη ή } 1 - 2x_0 = 0 \Leftrightarrow x_0 = \frac{1}{2}$$

$$\text{Για } x_0 = \frac{1}{2} \text{ η (2): } y = 2 \cdot e^{\frac{1}{2}} \cdot x + e^{\frac{1}{2}}(1 - 2 \cdot \frac{1}{2})$$

δηλαδή $y = 2ex$

B. i Είναι $x(t) = t(t-2)^2$

Η ταχύτητα του κινητού θα είναι :

$$v(t) = x'(t) = [t(t-2)^2]' = (t)' \cdot (t-2)^2 + t \cdot [(t-2)^2]' =$$

$$= (t-2)^2 + t \cdot 2(t-2)(t-2)' = (t-2)^2 + 2t(t-2)$$

$$= t^2 - 4t + 4 + 2t^2 - 4t = 3t^2 - 8t + 4$$

$$\text{και το μέτρο της ταχύτητας } |v(t)| = |3t^2 - 8t + 4|$$

ii. Η επιτάχυνση θα είναι :

$$a(t) = v'(t) = (3t^2 - 8t + 4)' = 6t - 8$$

οπότε σε χρόνο $t=1\text{sec}$ είναι : $a(1) = 6 \cdot 1 - 8 = -2\text{m/sec}^2$

και $|a(1)| = |-2|\text{m/sec}^2 = 2\text{m/sec}^2$

iii. Το σημείο θα είναι ακίνητο όταν :

$$v(t) = 0 \Leftrightarrow 3t^2 - 8t + 4 = 0, \Delta = 16 > 0$$

άρα $t_{1,2} = \frac{8 \pm 4}{6} =$ δηλαδή $t_1 = 2\text{sec}$ ή $t_2 = \frac{2}{3}\text{sec}$

Άρα είναι ακίνητο τις χρονικές στιγμές $t=2\text{sec}$ και $t = \frac{2}{3}\text{sec}$

iv. Κινείται στη θετική κατεύθυνση όταν :

$$v(t) > 0 \Leftrightarrow t < \frac{2}{3}\text{sec} \text{ και } t > 2\text{sec} . \text{ Όμως } t > 0\text{sec}$$

άρα τελικά $t \in \left(0, \frac{2}{3}\right) \cup (2, +\infty)$.

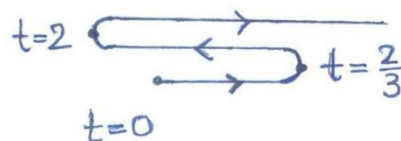
Κινείται στην αρνητική κατεύθυνση όταν :

$$v(t) < 0 \Leftrightarrow t \in \left(\frac{2}{3}, 2\right)$$

v. Ο πίνακας προσήμων της ταχύτητας είναι στο διπλανό σχήμα .

Σχηματικά η κίνηση του σημείου είναι :

t	0	$\frac{2}{3}$	2	$+\infty$		
v(t)		+	○	-	○	+

Άρα από $t=0$ μέχρι $t = \frac{2}{3}$ το διάστημα που διανύει το κινητό

$$\text{είναι : } S_1 = \left| x\left(\frac{2}{3}\right) - x(0) \right| = \left| \frac{32}{27} - 0 \right| = \frac{32}{27} \text{ m}$$

Από $t = \frac{2}{3}$ μέχρι $t=2$ το διάστημα που διανύει είναι :

$$S_2 = \left| x(2) - x\left(\frac{2}{3}\right) \right| = \left| 0 - \frac{32}{27} \right| = \frac{32}{27} \text{ m}$$

Άρα το ολικό διάστημα που διανύει στη διάρκεια των δύο πρώτων δευτερολέπτων είναι :

$$S_{\text{ολ}} = S_1 + S_2 = \frac{32}{27} + \frac{32}{27} = \frac{64}{27} \text{ m}$$